

İNGİLTERE HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

DİASPORA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Mart 2016 Raporu
Yazan: Fikret TOPAL

DIAM DİASPORA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

İNGİLTERE HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

Bu ay İngiltere'deki hak ve özgürlüklere ilişkin gelişmeler, İslam düşmanlığı, özel hayatın ihlali, göçmenlere ilişkin düşmanca söylem gibi konular etrafında özetlenebilir. İslam düşmanlığının toplumsal alanda endişe verici boyutlara ulaştığı aşırı sağ gruplardan “*Britain First*” grubunun eylemleri ve provokasyonları ile ya da bu gruptan bağımsız olaylarda görülmektedir. İstihbarat kurumlarına geniş yetkiler veren tasarı özel hayatın gizliliğine engel teşkil etmektedir. İnsan hakları komisyonerinin İngiliz siyasetçilere eleştirileri de göçmenlerin daha insani bir yaşam standartlarına kavuşmasına katkı sağlayacaktır.

KCL'de Müslüman Öğrenciye Saldırı

King's London College'de (KCL) İslam'a ilişkin kamuoyunda yanlış anlaşılmaları ve mitleri gidermek için düzenlenen İslam'ı Anlama Haftası'nda (*Discover Islam Week*) açılan stantların birinde duran peçeli kız öğrenciye sözlü ve fiziksel saldırı gerçekleştirildi¹. İrkçı sözlere maruz kalan Müslüman öğrenciye sürekli “neden bunu giyiyorsun” diye soran saldırgan, sonrasında ise öğrencinin üzerindeki peçeyi çıkarmaya çalıştı. Olaya şahit olanlar güvenlik görevlilerini olaya müdahale etmemekle ve boş boş izlemekle suçlarken, Polisin de olay yerine geç gelişinden şikayetçi oldular. Polisin gelişi ile tutuklanan iki genç ise daha sonra kefaletle serbest bırakıldı².

Brüksel Patlamasının Ardından

Brüksel'de yaşanan patlamanın ardından Londra'da İslam düşmanlığı daha da artmaya başladı. Matthew Doyle adlı şahsın Müslüman bir kadından hesap sorduğunu söylediği tweeti atması bunu ortaya koymaktadır. "Dün Croydon'da Müslüman bir kadından Brüksel'i açıklamasını istedim. 'Benimle ilgisi yok' dedi. Samimiyetsiz bir yanıt" diye tweet atan Doyle olayın sosyal medyada yayılması üzerine, ırkçı nefreti yaydığı gerekçesiyle gözaltına alındı³. Ancak bir süre sonra o da serbest bırakıldı.

¹ “Female Muslim Students Assaulted Outside Strand Campus” - <http://roarnews.co.uk/?p=21289> , Erişim Tarihi: 05.03.2016

² “Muslim woman 'has face veil ripped off in racist attack' outside London university” - <http://www.standard.co.uk/news/crime/muslim-woman-has-face-scarf-ripped-off-in-racist-attack-outside-london-university-a3196501.html> , Erişim Tarihi: 06.03.2016

³ “Müslüman kadına hesap soran İngiliz gözaltına alındı” - <http://aljazeera.com.tr/haber/musluman-kadina-hesap-soran-ingiliz-gozaltina-alindi> , Erişim Tarihi: 25.03.2016

Britain First ve İslam Düşmanlığı

Aşırı sağcı “Britain First” grubuna mensup İngilizler bu ay iki defa Londra’nın en büyük camilerinden biri olan “East London Mosque” önünde eylem yaptı. 10 kişiyi geçmeyen ilk eylemlerinde “ülkemizi geri istiyoruz” sloganları ile bağırarak aşırı sağ grubu mensupları daha sonra polis ile tartıştı.

Resim 1

Kaynak: standard.co.uk

Bu sırada bir grup ilköğrencisinin şehir turu yaptığını ve o sırada içeride olduğunu söyleyen cami sözcüsü Salman Farsi “içeride biraz endişelendiklerini söyledi”. Yapılan ilk gösteride (*Resim 1*) cami önünde elinde haç ile bekleyen bir kadın yoldan geçenleri de provoke ederek “Müslümanlar yanlış peygambere inanıyor, o sizi cennete sokamaz” diye bağırdı.⁴

Resim 2

Kaynak: standard.co.uk

⁴ “Britain First protesters stage 'hapless' demo in the rain outside East London Mosque” - <http://www.standard.co.uk/news/london/far-right-britain-first-protesters-stage-hapless-protest-in-the-rain-outside-east-london-mosque-a3192786.html> , Erişim Tarihi: 02.03.2016

Aynı yerde yapılan ikinci gösteride daha da kalabalıklaşan grup yine İslam düşmanlığı içeren sloganlar atarak etrafı provoke etmeye çalıştılar⁵.

Bu tarz gösterilerin her geçen gün kalabalıklaşan gruplarca yapılması İngiltere'deki Müslümanların yaşamlarında ciddi tahribatlara yol açmakta ve İslam düşmanlığını körüklemektedir.

Resim 3

Öte yandan yine aynı grup Facebook'dan paylaştığı bir fotoğraf ile (Resim 3) İslam düşmanlığını yine körüklemektedir. Paylaşılan fotoğrafta yoga yapan öğrenciler namaz kılıyormuş gibi gösterilmeye çalışıldı. Bir grup küçük öğrencinin yoga esnasında çekilen fotoğrafını “Bir İngiliz okulu, yürek parçalayıcı” üst notu ile paylaşarak, öğrenciler namaz kılıyormuş gibi bir algı oluşturuldu. Bunun üzerine birçok kullanıcı iletinin altına çeşitli İslam düşmanlığı içeren yorumlar attı⁶.

Kaynak: huffingtonpost.co.uk

Görüldüğü üzere İslam düşmanlığını fiziksel ve psikolojik iki türü bulunmaktadır. Bunlardan psikolojik olanların kayıt altına alınması çok muhtemel gözükmemektedir. Fiziksel olanlara bakıldığında ise geçen sene Eylül 2015’de açıklanan *Met Police* istatistiklerinde Müslümanlara

⁵ “Britain First stage second protest in a fortnight outside East London Mosque” - <http://www.standard.co.uk/news/london/britain-first-stage-second-protest-in-a-foortnight-outside-east-london-mosque-a3201856.html> , Erişim Tarihi: 13.03.2016

⁶ “Britain First Post ‘Heartbreaking’ Picture Of Children Seemingly Doing Yoga Which Supporters Mistake As Muslim Prayer” - http://www.huffingtonpost.co.uk/entry/britain-first-post-heartbreaking-picture-of-children-seemingly-doing-yoga-which-supporters-mistake-as-muslim-pray_uk_56f6a19fe4b0787ff7c9520e , Erişim Tarihi: 27.03.2016

yönelik saldırıların %70'e varan oranda arttığı görülmektedir. Yine bu istatistiklere göre yapılan saldırılarda ilk hedef kadınlar olmaktadır.⁷

Yine bir başka istatistiğe bakıldığında ise bilgi edinme yasası kapsamında polisten alınan bilgiler Londra'da her hafta 4 ırkçı olayın yaşandığını ortaya koymaktadır. Irkçı saldırıların, tacizlerin, grafitilerin olduğu olayların sayısının 3 yıllık sürede 652'ye ulaştığı açıklandı. 2013'de 221, 2014'de 219, 2015'de 212 olay rapor edildi. Ancak bu rakamlara rağmen sadece 13 tutuklama oldu.⁸

Toplumsal alanda hem İslam düşmanlığının hem diğer ırkçı davranışların arttığını gösteren bu iki istatistik ilerleyen süreçte bu durumun iyileştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Göçmenlere Karşı Kullanılan Dil

Avrupa Konseyi insan hakları komisyoneri, İngiltere başbakanı Cameron'u ve Theresa May'i göçmenlere ilişkin panik yaratan söylemlerinden ötürü kınadı. Komisyoner Nils Muižnieks'in eleştirileri şunlardan oluşmaktadır:

- 1- Theresa May'in "illegal göçmenler için düşmanca bir ortam yaratın" sözü hem göçmenleri kriminalize etmektedir hem de göçmenlerin pozitif etkisini es geçmektedir.
- 2- Hükümet net göçmen sayısını 100 bin altına düşürmek için gerçekçi olmayan ve ulaşılamaz tekdüze hedefleri terk etmeli.
- 3- Britanya'nın 2020'ye kadar 20 bin mülteci alacağını sözünü vermesi hoş ancak, daha fazla mülteci alınabilir.
- 4- İngiliz politikacılar "illegal göçmen" yerine "düzensiz göçmen" (irregular immigrant) kavramını kullanmalı. Damgalayıcı çağrışımları olan illegal göçmen kavramı onları genellikle suçla ilişkilendirmektedir ve kamuoyunun gözünde bütün göçmenleri şüpheli konuma sokmaktadır. Bu yüzden daha tarafsız bir kavram olan "düzensiz göçmen" kavramı kullanılmalıdır.
- 5- Göçmenler hakkında yapılan ulusal tartışmalar daha objektif olmalı ve tartışmalar göçmenlerin olumlu etkileri üzerine kurulmalıdır.⁹

⁷ "Islamophobic crime in London 'up by 70%' - <http://www.bbc.com/news/uk-england-london-34138127> , Erişim Tarihi: 17.03.2016

⁸ "Revealed: Police called to four racist incidents on London Tubes and trains every week" - <http://www.standard.co.uk/news/crime/revealed-police-called-to-four-racist-incidents-on-london-tubes-and-trains-every-week-a3195111.html> , Erişim Tarihi: 07.03.2016

⁹ "Refugee crisis: human rights chief hits out at Cameron and May" - <http://www.theguardian.com/law/2016/mar/23/refugee-crisis-human-rights-uk-criticism-david-cameron-theresa-may> , Erişim Tarihi: 24.03.2016

Görüldüğü üzere genel olarak eleştiriler İngiliz siyasetçilerin söylemleri üzerine oturmaktadır. Özellikle Muhafazakârların temel politikası göçmen sayısını azaltmak olduğu için burada göçmenlere karşı negatif bir dil söz konusudur. Bu dilin yumuşaması göçmenlerin de yaşamlarını etkileyecek ve onlara bakışı değiştirecektir. Bu sayede insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşam sürmeleri sağlanabilir.

Özel Hayatın Gizliliği ve “Snoopers Charter”

“Snoopers Charter” olarak anılan “Soruşturma Yetki Tasarısı” (Investigatory Powers Bill) 281 oyla parlamento’da kabul edildi.¹⁰ İşçi Partisi ve SNP vekillerinin çekimser kaldığı tasarı İngiltere’nin Mart ayında en çok tartıştığı konuların başında gelmektedir. Mart ayının başında parlamento’da ilk görüşmesi yapılan tasarıya itirazlardan sonra üzerinde değişiklikler yapıldı ve daha sonra 15 Mart’ta ikinci kez parlamento’ya geldi ve kabul edildi. Yasa’ya çekinceyle yaklaşan vekiller itirazlarını dile getirdiler.

Bu tasarı kurumlara herhangi bir bilgi elde etmek için bir kişinin iletişim bilgilerini veya diğer aktivitelerini izlemeye, dinlemeye ve gözetlemeye izin vermektedir. Tasarı iletişim sağlayıcılarını herhangi bir hackleme kararında kurumlara yardım etmeye zorluyor.¹¹ Tasarıya gelen eleştirilerin en başında özel hayatın gizliliği gelmektedir. Yasa birçok kişi tarafından uluslararası gözetleme standartlarını ve dolayısıyla özel hayatı ihlal ettiği gerekçesiyle eleştirilmektedir.¹²

Özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesine açık olan bu tasarı henüz yürürlüğe girmese de üzerinde tartışmalar devam edecektir. Ulusal güvenlik ve özel hayatın gizliliği arasında yapılan tartışmalar bu tasarıya ilişkin tartışmalarda da ortaya çıkmaktadır. Burada özellikle Avrupa’da son yıllarda yaşanan gelişmeler toplumsal kesimi İslam düşmanlığına iterken İngiltere hükümetini ise daha güvenlikçi bir devlet anlayışına doğru götürmektedir.

¹⁰ “‘Snooper’s charter’: Theresa May faces calls to improve bill to protect privacy” - <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/15/delay-investigatory-powers-bill-scrutiny-mps-second-reading-firms-campaigners> , Erişim Tarihi: 16.03.2016

¹¹ “The snooper’s charter is flying through parliament. Don’t think it’s irrelevant to you” - <http://www.theguardian.com/commentisfree/2016/mar/14/snoopers-charter-apple-fbi-bill-hacking-gagging> , Erişim Tarihi: 15.03.2016

¹² “Investigatory powers bill not fit for purpose, say 200 senior lawyers” - <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/14/investigatory-powers-bill-not-fit-for-purpose-say-200-senior-lawyers> , Erişim Tarihi: 15.03.2016

KAYNAKÇA

- ❖ “Britain First protesters stage 'hapless' demo in the rain outside East London Mosque”
<http://www.standard.co.uk/news/london/far-right-britain-first-protesters-stage-hapless-protest-in-the-rain-outside-east-london-mosque-a3192786.html>, Erişim Tarihi: 02.03.2016
- ❖ “Britain First Post ‘Heartbreaking’ Picture Of Children Seemingly Doing Yoga Which Supporters Mistake As Muslim Prayer” http://www.huffingtonpost.co.uk/entry/britain-first-post-heartbreaking-picture-of-children-seemingly-doing-yoga-which-supporters-mistake-as-muslim-pray_uk_56f6a19fe4b0787ff7c9520e , Erişim Tarihi: 27.03.2016
- ❖ “Britain First stage second protest in a fortnight outside East London Mosque”
<http://www.standard.co.uk/news/london/britain-first-stage-second-protest-in-a-fortnight-outside-east-london-mosque-a3201856.html>, Erişim Tarihi: 13.03.2016
- ❖ “Female Muslim Students Assaulted Outside Strand Campus”
<http://roarnews.co.uk/?p=21289>, Erişim Tarihi: 05.03.2016
- ❖ “Investigatory powers bill not fit for purpose, say 200 senior lawyers”
<http://www.theguardian.com/world/2016/mar/14/investigatory-powers-bill-not-fit-for-purpose-say-200-senior-lawyers>, Erişim Tarihi: 15.03.2016
- ❖ “Islamophobic crime in London 'up by 70%” <http://www.bbc.com/news/uk-england-london-34138127>, Erişim Tarihi: 17.03.2016
- ❖ “Muslim woman 'has face veil ripped off in racist attack' outside London university”
<http://www.standard.co.uk/news/crime/muslim-woman-has-face-scarf-ripped-off-in-racist-attack-outside-london-university-a3196501.html>, Erişim Tarihi: 06.03.2016
- ❖ “Müslüman kadına hesap soran İngiliz gözaltına alındı”
<http://aljazeera.com.tr/haber/musluman-kadina-hesap-soran-ingiliz-gozaltina-alindi>, Erişim Tarihi: 25.03.2016
- ❖ “‘Snooper's charter': Theresa May faces calls to improve bill to protect privacy”
<http://www.theguardian.com/world/2016/mar/15/delay-investigatory-powers-bill-scrutiny-mps-second-reading-firms-campaigners>, Erişim Tarihi: 16.03.2016
- ❖ “Revealed: Police called to four racist incidents on London Tubes and trains every week”, <http://www.standard.co.uk/news/crime/revealed-police-called-to-four-racist-incident-on-london-tubes-and-trains-every-week-a3195111.html>, Erişim Tarihi: 07.03.2016

- ❖ “Refugee crisis: human rights chief hits out at Cameron and May”
<http://www.theguardian.com/law/2016/mar/23/refugee-crisis-human-rights-uk-criticism-david-cameron-theresa-may>, Erişim Tarihi: 24.03.2016
- ❖ “The snoopers’ charter is flying through parliament. Don’t think it’s irrelevant to you”
<http://www.theguardian.com/commentisfree/2016/mar/14/snoopers-charter-apple-fbi-bill-hacking-gagging>, Erişim Tarihi: 15.03.2016